

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicijski v
„Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedej in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 256.

V Ljubljani, v četrtek 7. novembra 1895.

Letnik XXIII.

Rimskega vprašanja prvi vzrok.

Tudi dobromisleči ljudje večkrat izražajo mnenje, naj bi se rimski papež sprijaznil z novimi razmerami ter spraval z zedinjeno Italijo, ker po človeški sodbi itak ni upanja, da papež dobi nazaj cerkveno državo. Kdor tako misli in govori, ta ne pozna razmer, še manj pa onih skrivnih močij, ki so vodile roparske čete skozi porto Pio ter kraljevske družino v papežev Kvirinal.

Ni povsem prazna govorica, da bi rimska kurija dovolila vse narodnostne težnje in opravičene potrebe modernega državnega življenja, ko bi se količaj strinjale in vjemale z neodvisnostjo cerkve in njenega poglavarja ter dostojanstvom in častjo sv. Stola. Kar v prvi vrsti ovira ugodno rešitev rimskega vprašanja, ni pravno in zgodovinsko utemeljena pravica in zahteva rimske kurije do cerkvene države. Spravo med Vatikanom in Kvirinalom, med papežem in italijansko vlado onemogoča povsem revolucionarski in brezverski značaj, kiga italijanska Italija kaže v Rimu, pred očmi cerkvenega poglavarja.

Drugodi italijanska vlada in njeni privrženci ne kažejo toliko sovraštva do cerkve, ne sičejo toliko strupa proti rimskemu papežu, kakor ravno v Rimu, kjer je sedaj središče in torišče tajnih rovarjev proti oltarju in prestolu. V Piemontu so se stvari mirneje razvile, mirovne pogodbe so Piemontezom priznale Lombardijo in Beneško, na Toskanskem so že pozabili legitimno dinastijo. Toda „osvobojenje“ Rima naj bi venčalo in dovršilo delo revolucije in kot tako naj bi živelo v spominu in zavesti prebivalstva. Razrušili so, kolikor so mogli, stari značaj mesta, prekrstili malone vse ulice in trge ter povsod postavili spomenike na čast velikih in malih revolucionarjev. Vsako leto so na državne in mestne troške proslavljali 20. dan septembra in letos Garibaldiju na Janikulu postavili velikanski spomenik, pred ka-

terim je Crispi osmešil samega sebe ter se pokazal, kakoršen je, namreč spretno orodje brezbožne revolucije. Ta spomenik na mestu, odkoder imaš najlepši razgled po vsem Rimu in okolici, je simbol revolucije, ki se je s silo vgnezdila v Rimu.

Dogodki zadnjih dni potrjujejo našo trditev. Italijanska vlada je želela, da portugalski kralj obišče v Rimu svojega sorodnika, kralja Umberta, in tako kot katoliški vladar prvi prizna zedinjeno Italijo. Iz Vatikana pa so portugalskemu kralju dali razumeti, da so mu potem vrata do papeža zaprta in da papežev nuncij zapusti Lizbono. Kralj nato naznanil svoj obisk v Monci, toda italijanska vlada hoče kralja videti v Kvirinalu. Nato je Don Carlos odpovedal obisk, a s tem izzval srd in jezo liberalnih in revolucionarnih časnikov. Crispijeva „Tribuna“ je jezikala: „Ali pride portugalski kralj v Rim ali ne, nam je vsejedno, toda vzrok njegove odpovedi je resnejši — papež ga je prisilil. Mi ne moremo trpeti tega postopanja, ki žali in ruši zakonite razmere. Nižje ljudstvo se le utrjuje s tem v preziranjju in zaničevanju avtoritete. Papež postopa nezakonito, dasi je prvi poklican, da ljudstvo uči spoštovanja do javnih oblastev“.

Prav lisičje, po vzgledu Crispijevem, je imenoval zedinjeno Italijo božje delo in ugovor papežev pa upor. Ravno ta list priporoča vladi „odločno cerkveno politiko“, to je, kulturni boj. List „Italie“, ki ima zvezo z vnanjim ministerstvom, je nedavno objavil članek pod naslovom „Kralj v nevarnosti“, v katerem očita portugalskemu kralju strahopetnost ter mu preti, da ga spodé s prestola, ker se klanja papežu.

Taki in jednaki glasovi italijanskih vladnih časnikov jasno kažejo, da se okoli kraljevega prestola gnetejo stari in novi revolucionarji, ki vodijo notranjo italijansko politiko.

Ako še kdo dvomi, čita naj glasilo znanega Cavallottija. „Don Chisciotte“ je pisal 21. oktobra

t. l.: „Ali smo mi v boju z Vatikanom ali ne; ali mu odjenjamo ali ne; ali se prilizujemo klerikalnim volilcem ali ne — vse to nima posebnega pomena. Odločiti se mora na verskem polju.“

Italijanska revolucija, katere nositelj je omikano meščanstvo, ne smatra konca svetne oblasti papežev le kot politični dogodek, temveč kot dejstvo svetovnega pomena. Naše meščanstvo ni podedovalo od Francozov le spomine iz l. 1789, temveč tudi nauke enciklopedistov. Zaveda se, da narodi morejo živeti brez vsake verske in posebno brez katoliške morale.

Vednost je na njeno mesto postavila novo, neodvisno moralo. V tej smo vzgojeni, in zato za nas Vatikan ne pomeni le svetne oblasti. Dolgo delo učenega sveta, cela veriga svobodnih pridobitev trka na njegova vrata. Nov svet vstaja proti svetlu, ki se opira na izročila stoletij“.

Sv. oče Leon XIII. je torej z vso pravico naglašal v svojem pismu na kardinala Rampollo, da hoče italijanska revolucija ustanoviti tretji Rim, novo poganstvo. Dokler bodo vladali v Italiji taki možje, dokler ne dobé vpliva na javno življenje v resnici krščanski državniki, tako dolgo ne bode rešeno rimsko vprašanje, ker se ne gré le za politična nasprotja, temveč za načelna, v katerih je vsaka sprava nemogoča.

Državni zbor.

Na Dunaju, 6. novembra.

V današnji seji je predložila vlada načrt zakona glede melioracijskega posojila. Proti predlogi so se oglasili poslanci Kaiser, dr. Scheicher, Lienbacher, Svozil, Tschernigg, Steiner in Dötz, za predlogo pa dr. Roser, dr. Dvorak, Tausche, Purkhart, Biankini, Kirschner, Kompesch, Formanek, Tekly, Plass in Dzieduszycki.

Prvi govornik Kaiser pravi, da on načelno ni proti predlogi, vendar pa povdarja, da s tem

LISTEK.

Krvavi dnevi.

Iz spominov francoskega ubežnika. — Po E. Malzovu poslovenil K. G.

9.

Vroča želja starišev, da bi skupno z otroci umrli, se ni izpolnila.

Zaprli so nas v klet mestne hiše, prepustivši nas brez luči in hrane našim žalostnim mislim. — Tema in mraz povečala sta nam še muke. Slednjič po dolgih, dolgih urah se je odprla naša ječa. Bil je svetel dan. Gospoda in gospo sem komaj spoznal, kar čez noč sta se postarala. Gospod hodil je upognjen, kakor kak starček, gospa se je komaj pregibala. — Peljali so nas pred sodnika. V veliki mestni dvorani sedel je pri dolgi mizi konventski zastopnik, poleg njega dva neznana moža. Več rudečkarjev stalo in ležalo je okrog. Jeden je jedel iz lonca.

O tem, kar je sedaj sledilo, ne vem mnogo povedati, zapustil me je spomin. Le to vem, da so nas malo časa izpraševali, da je prosil gospod za skupno smrt z otroci in tudi za mene je prosil — Nato je rekel grozoviti Carrier, da nas vse v smrt

obsodi, ker smo sovražniki republike. Ribiča in njegovo ženo je ukazal takoj odpeljati in obglaviti, kajti guillotina je zopet delovala. Nas ostale so zvezali in odpeljali v mestni zapor, kjer so nam vezi zopet odvzeli, odvedli nas s kakimi sto drugimi možmi, ženami in otroci v veliko dvorano in zaprli vrata za nami. Naši sodrugi so morali istotako že veliko pretrpeti, neobčutljivi za svoje revno stanje, stali ali ležali so okrog z brezupnimi mrtvimi obrazi.

Ganljivo bilo je videti, kako je mlada žena, vkljub vsej žalosti in revščini, ki jo je obdajala, tešila svoje, stoprav nekoliko mesecev staro dete? Čemu pač? Čemu ohraniti nedolžno dete, da bi še več trpelo?

Ni pretekla ura, da bi ne bili pripeljali novih ujetnikov, drugih pa odvedli pred sodišče. Malokateri se je vrnil povedat, da so ostale gnali takoj na morišče. Nihče pa ni vedel, kaka smrt ga čaka. Nas bodo li postrelili? Meni bilo je vse jedno. Postal sem brezčuten za vse. Opoludne dobili smo nekoliko juhe, mesa in prikuhe — zadnji mrtvaški obed. Meni je dišalo slastno vse. Čutil sem novo moč v sebi, ljubezen do življenja se mi je vzbudila.

Gospod in gospa sta ležala v kotu na golih tleh, mej njima počival je deček. Okolu vratu ovila mu je mati desnico, oče pa ga je držal za drobne

ročice. Vsedel sem se k njemu in ga tiho vprašal, če bi bila morda kaka rešitev mogoča.

„Vse je zastoj“ zdihtnil je in glava padla mu je na prsa.

To so bile zadnje besede, katere sem čul iz ust svojega plemenitega gospoda. Zelja njegova se ni izpolnila. Nikdar nisem zvedel, kaj se je zgodilo z našo ljubko gospodično in njenim bratecem. Jih je li usmrtila sekira, predno smo še mi prišli nazaj v Nantes?

10.

Okolu desete ure po noči prišli so orožniki. Pri svitu bakelj zvezali so vsakemu roki na hrbtu, bila nam je zadnja ura. S selzami in zdihtleji smo se poslavljali.

Odpeljali so po dva in dva. Jaz sem prišel takoj za svojega gospoda, dečka so privezali na prošnjo materino k njeni roki.

V dolgej vrsti, obdani od orožnikov, šli smo skozi mesto. Prišedši na republikanski trg, smo menili, da bomo obglavljeni, toda šli smo mimo sekire, ki je še delovala, dalje. Trg je bil skoro prazen, le malo ljudij je gledalo krvavi prizor. Po tihih mestnih ulicah smo šli dalje proti reki. Kar najedenkrat se mi je zazdelo, da se mi vezi na

5. 8. 45. M. M. Rem

zakonom malim posestnikom prav nič ne bode pomagano. Treba torej nastopiti drugo pot, ki pelje do izboljšanja gospodarskih razmer. — Vlada sama mora priznati, da je kmečki stan najvažnejši faktor v državi in sicer iz vojaških, davčnopoličnih in splošnih državnih ozirov.

Govornik nadalje omenja velikih bremen, ki tlačijo posebno male kmete, ki so pa le redkokedaj deležni kakih postavnih koristij. Potem navaja govornik razne naredbe, ki bi pomagale kmetu na noge, ter opozarja na veliko važnost zadostnega pouka v poljedelstvu, združne organizacije, podeželjenja zavarovalnic ter Raiffeisenovih posojilnic. Pri tej priliki se zahvaljuje vsem poslancem, ki so govorili za davčno prostost pri imenovanih posojilnicah. — Konečno izraža govornik željo, naj bi se kmalu uvedle preosnove, kakoršne je predlagal grof Falkenhayn, kateremu mora biti hvaležno vse avstrijsko ljudstvo, ter pripomni, da s samimi enketami ljudstvu ne bode nič pomagano, ako se ne prične z resnim delom, kakor je je navel ministerski predsednik v svojem programu.

Posl. Roser zagovarja svoj predlog ter pripomni, da bi bilo kmetovalcu mnogo pomagano z dovolitvijo cenih kreditov. Poleg tega mora gledati vlada na to, da mu preskrbi dovolj delavnih močij, katerih ga v prvi vrsti oropa vojaška dolžnost. Pri ti priliki omeni, da se v Nemčiji ob času nujnega dela oproste vsi kmečki sinovi iz vojne ali pa pošljejo celo ptuje vojake kmetu na pomoč. Govornik želi dalje, da se izboljša sedanji službeni red in znižajo splošne vožne cene.

Ker je kmetovalec pri sedanjih žitnih cenah navezan skoro izključno na živinorejo, je treba, da ga država preskrbuje s ceno živinske in gnojilno soljo, da ga varuje pred ptujo špekulacijo ter skrbi za njegov temeljit poduk v poljedelstvu. Konečno izraža govornik željo, naj bi pripomogla enketa kmetškemu stanu v izboljšanje njegovih žalostnih razmer.

Poslanec Scheicher poudarja, da bi enketa kmetškemu stanu ravno tako malo pomagala, kakor v drugih deželah. Ako hoče vlada zvedeti, kaj teži kmetški stan, naj pazljivo bere poročila o ljudskih shodih. On bode le tedaj glasoval za predlogo, ako se v enketni odbor poleg veleposestnikov volijo tudi zastopniki kmetških občin.

Poslanec Dvořák omenja, da kmet dandanes ni nič drugega, nego oskrbnik tujega premoženja. Govornik se je jako čudil, da minister Badeni ni razvil agrarnega programa. Za propadajoči kmetški stan so agrarne enquete velike važnosti. Konečno omenja govornik nizkih žitnih cen ter potem zagovarja neprisilno družabno organizacijo in pospeševanje poljedelskega pouka.

Poslanec Lienbacher stavi z ozirom na vladni načrt naslednji predlog: Zbornica naj izvoli odbor 18 članov, ki se ima natanko poučiti o poljedelskem položaju v vseh v državnem zboru zastopanih deželah. Na podlagi teh podatkov naj skliče dotični odbor agrarno enketo, na katerej naj se stavijo in sprejmo predlogi v izboljšanje poljedelstva.

Poslanec Tausche pripozna potrebo poljedelske enquete ter opozarja na vspešne agrarne shode

rokah rahljajo. Zadnji bil sem zvezan, ko je še polovica mojih tovarišev zapustila dvorano. V naglici, kajti poveljnik je žugal in kričal, da gre vse prepočasi od rok, pozabil je vojak, ki me je zvezal, vrv zavozljati. Previdno poskušal sem, stopajoč dalje, roki pregibati in začutil v svoje veselje, da se vrv rahlja.

Zopet sem dobil nov pogum, toda skrbno pazem, da bi se ne izdal, stopal sem s povešeno glavo dalje. Prišedši do reke, zagledali smo veliko nisko ladijo na vodi. Sestavljena kakor brod, bila je podobnejša plavu, nego ladiji. Bila je nepokrita in dovolj prostorna za nas, ki smo šteli najmanj 100 oseb. Na nizkem krovu so gorele baklje, razsvetljujoč daleč okrog vodo in breg.

„Utopili nas bodo,“ rekel je nekdo za menoj. Obrnil sem se. Govoril je te besede sivolasi duhovnik z dežele. Hotem sem ga nekaj vprašati, toda vojak zadrhl se je nad menoj, zato sem umolknil.

Prestopiti morali smo na ladijo. Na levo stran prišli so moški, na desno ženske in otroci. Kakih dvajset rudečkarjev stopilo je na sredo, ostali pa so zasedli pripravljene čolne. Kar je sedaj sledilo, je tako strašno, da se ne da popisati, še sedaj ježe se mi lasje pri spominu na ono noč.

(Konec sledi.)

v preteklih letih. Na čelu poljedelskega ministerstva stoji danes mož, ki se odlikuje po svoji delavnosti in odločnosti. Take lastnosti so potrebne pri izpeljavi po enketi stavljenih predlogov. Konečno stavi govornik naslednji predlog: Poljedelsko ministerstvo se prosi, naj predloži načrt, po katerem bi se izboljšale kmetške razmere ter naj se v ta načrt sprejmo vsi sklepi kmetških shodov od leta 1868.

Na to spregovori poljedelski minister grof Ledebur. „Gospod predgovornik,“ pravi minister, „mi je dal povod za nekatera pojasnila. Ker se govori o predlogu glede stalnega odseka, ki ima po dovoljenju cesarjevem in obeh državnih zbornic nalogo, da skliče poljedelsko enketo in skrbi, da se izvedo dotični nasveti, pripomnil bodem k tej točki le nekatere važne pomisleke. Osnovnega poročila ne bodem na široko razmotrival, ker obsega le splošne določbe o potrebnih pripravah, da se previdno in dobro premišljeno reši agrarno vprašanje. K temu pripomnim le toliko, da agrarna enketa ni povsem merodajna po Badenskem načinu in je to v prvi vrsti le želja slavnega odseka, kajti vprašanje je, bode li v naših toliko različnih kulturnih razmerah možno tako postopati, kakor je bilo to merodajno za veliko vojvodino Badensko. Po mojem mnenju je najbolje, ako se skušnje v drugih državah pri nas le v toliko uporabijo, v kolikor so merodajne z ozirom na naše narodne, avtonomne in še posebno finančne razmere. Vlada se bode vedno ozirala na opravičene zahteve in bode skušala kolikor možno temeljito preiskati poljedelske razmere. Vsled tega tudi nima nikakega vzroka, ki bi jo odvrčeval od tega predloga. Vlada bode enketna dela po svojih organih podpirala dobrohotno in vsestransko. Za materijalna sredstva, katera se danes ne morejo še določiti, skrbela bode visoka zbornica. Kot poljedelski minister bodem najprijazneje pozdravljaj priliko, ki bi mi dovedla obilo sredstva za nadaljne informacije. Kar se tiče mene, ki imam še le malo časa čast, po cesarjevi milosti zastopati to mesto, izražam jedino le željo, da bi mogel pozdraviti mnogo večšakov, ki bi mi s svojim svetom olajšali težavno delo. Pod tem pogojem bodem ta predlog najradovoljneje podpiral.“

Posl. Svoboda je proti splošni enketi ter opozarja, da se tudi v Nemčiji niso vršile splošne enquete, ampak v posamnih deželah. Splošna enketa bi prav malo koristila, ker kmečki stan potrebuje nujne pomoči. Vlada more in mora pomagati. Ako vlada ni voljna dovoliti potrebnih sredstev, ne bode pomagala nobena enketa. Ako hoče biti vlada v resnici avstrijska, mora v prvi vrsti skrbeti za kmečki stan; ona naj vodi kmečko ljudstvo, toda v obljubljeni deželi.

Posl. grof Hompeš pravi, da je za obstoj kmečkega stanu pred vsem potrebno, da so mu na razpolago cene proizvajalna sredstva. Konečno želi, da se znižajo vožne cene za poljedelstvu potrebna sredstva, in želi v tem oziru enketi najboljšega vpeha.

Poslanec Tschernigg izjavlja, da ni načelen nasprotnik poljedelske enquete, vendar pa misli, da se bode tem potom vse delo zelo zakasnilo. Vlada in zbornica itak dobro poznata težnje kmečkega stanu, kakor tudi sredstva, s katerimi mu je odpomoči. Pred vsem je potrebno, da se preosnuje hišni razredni davek in zniža zemljiški davek ter da se dovolijo večje ugodnosti glede vojaške dolžnosti. Govornik nadalje graja sedanje lovske zakone in napake pri žitni borzi ter zagovarja poddržavljenje, oziroma podeželjenje zavarovalnic ter preosnovo varstvene carine nasproti prekomorski konkurenci.

Posl. Pughart pojasnjuje razne agrarne razmere v posameznih deželah ter na podlagi teh obširen agrarni program.

S tem se zaključí posvetovanje.

Posl. dr. Vašaty prosi predsednika, naj v prihodnji seji predloži predlog grofa Wurmbanda glede zavarovalnic. Predsednik izjavi, da v tem oziru ne more ničesar obljubiti.

Prihodnja seja v petek.

Zadnji dogodki v zagrebškem deželnem zboru.

V Zagrebu, 3. nov.

Prva seja deželnega zbora je bila jako burna. Poslanec Ružič je interpeloval bana Hedervarya glede nečastnih nemirov povodom kraljevega bivanja v naši prestolnici. Doslovno se glasi njegova interpelacija tako-le: „Zakaj ni ban prepovedal, da se

povodom kraljevega prihoda v Zagreb ne smejo razobesiti postavno ne dovoljene zastave, ker je dobro vedel, da taki čini nasprotujejo obstoječim naredbam in predpisom?“ Na to interpelacijo je ban odgovoril, da sta obe zastavi, srbska in ogerska, postavno dovoljeni in bi toraj dotična prepoved ne bila umestna. Ružič s to izjavo ni bil zadovoljen ter je ni hotel vzeti na znanje, marveč je banu očital, da te njegove besede za srbsko zastavo ne izvirajo iz ljubezni do Srbov, ampak iz sovraštva do hrvatskega naroda. Ta govor je povzročil v zbornici splošno vznemirjenje in predsednik je predlagal, da se poslanec Ružič izključi od petnajstih sej. O tem predlogu se bode posvetovalo v prihodnji seji. Na to je nastopil poslanec Gjurič, ki je omenjal nemirov pred srbsko cerkvijo in občinsko hišo, ter povdarjal, da je srbska zastava na cerkvenem stolpu v največji meri vznemirila ves omikani svet. Po pravici je obsojalo ljudstvo tako počenjanje, ki je motilo cesarjevo navzočnost. Srbska zastava sicer sama na sebi po govornikovih mislih ni provocirala takih nečuvstvenih nemirov, ampak je vsemu kriva mestna policija, ki ni storila svoje dolžnosti in ni pravočasno posegla vmes. Ko bi bila policija pravilno postopala, bi bila lahko preprečila nemire pred srbsko cerkvijo in državnim kolodvorom. Konečno govornik obžaluje, da se je zagrebški mestni svet vse premalo oziral na nered pred srbsko cerkvijo, in povdarja, da bode narodna stranka vedno zvesta ostala svojemu vodniku, ki jo bode še dolgo časa vodil od zmage do zmage. Te besede so merile na našega bana Hedervarya, katerega so njegovi somišljeniki pozdravljali z živahnimi živio-klici. Na Gjuričovo vprašanje, kaj namerava vlada storiti, da se v bodoče preprečijo jednaki izgrede, je odgovoril ban, da se je v tem oziru odredila stroga preiskava, in se bodo oni, ki so zakrivil te nemire, najstrožje kaznovali. Dalje pa bode izdala vlada tudi zakon, ki bo srbski zastavi zagotavljal vse postavne pravice. Interpelant in vsi njegovi somišljeniki so bili z banovo izjavo vidno zadovoljni ter so mu izrekli toplo pohvalo. S tem vendar še ni rešena cela zadeva in se bode nadalje obravnavala v prihodnji seji. Jako neugodna pa je bila današnja seja za poslanca Ružiča.

Politični pregled.

V Ljubljani, 7. novembra.

Češko konservativno veleposestvo je odklonilo kompromis z liberalnimi veleposestniki. Liberalci bodo pri prihodnjih deželnozborskih volitvah postavili svojih 22 kandidatov ter upajo zmagati, če se jim pridruži srednja stranka. Konservativci so v nevarnosti, da propadejo, zato so pripravljeni na vsak slučaj. A tudi če propadejo, imajo še 48 mandator. In v tem slučaju se bodo približali Mladočehom, ako bodo ti mirneje in treznejše govorili in pisali o plemstvu. Konservativci imajo kandidate že zbrane, med njimi je tudi princ Karol Svarcenberg, ki je nedavno odložil državnozborski mandat. „N. Fr. Pr.“ seveda ni vedela, da se je izjalovil kompromis v veleposestvu, ker naravna posledica temu je, da bodo konservativci iskali zveze z Mladočehi. Židinja že očita grofu Badeniju, da ni delal za kompromis, ki je bila tudi jedna točka znanih dunajskih punktacij. Ako zmagajo konservativci, pravi list, potem je nemogoča sprava na Češkem. Po naših mislih pa tudi liberalni češki veleposestniki ne plešejo po napevu dunajske židinke, še manj grof Badeni, ki hoče rešitev češkega vprašanja spraviti v pravi tir.

Omladinisti pomiloščeni. To je drugi korak nove vlade na Češkem, da je cesarjevi milosti priporočila politične zločince. Istotako so ustavljene vse preiskave. Cesarjev odlok je bil podpisan v nedeljo, v torek ga je dobilo državno nadpravdnništvo v Pragi, ki ga je takoj naznanilo obema kaznilnicama na Češkem. Oproščeni so vsi obsojeni zaradi hudodelstva veleizdaje, razžaljenja veličanstva, kaljenja javnega miru in tajnih zvez. Iz kaznilnice pri Pragi so izpustili tri, iz plzenjske 14. Med pomiloščenci so Rašin, Sokol, Hein in dr. Skarba.

Volilna reforma. Ministerski svet je sklenil v torek, da prihodnji teden predloži zbornici načrt nove volilne reforme. Po tem načrtu bode nekda voljenih 82 novih poslancev in sicer na podlagi občne direktne volilne pravice.

V tirolskih kmečkih občinah je izvoljenih 31 konservativcev in 3 liberalci. Med temi je 9 konservativnih in 3 liberalni Italijani, ki se ne bodo vdeleževali obravnav dež. zbora. V Meranu je

zmagala „odločnejša“ stranka; izvoljen je znani Zellinger in propadel Glatz, ki ima velike zasluge za konservativno stvar na Tirolskem.

Štajerski slovenski deželni poslanci so, kakor znano, sklenili, da ne vstopijo v deželni zbor, dokler Nemci ne vstrežejo nekaterim pōvsem opravičenim slov. zahtevam. Med drugim zahtevajo jedno mesto v dež. odboru. Graška „Tagespost“ se prav ošabno posmehuje tej zahtevi, češ, nemško-liberalna večina ravno tako skrbi tudi za slovensko prebivalstvo, in da je naravnost nesramna slovenska zahteva. To je že skrajna perfidnost nemških liberalcev, dasi dobro vedó, da brez vladne pomoči pri prvih volitvah zgubé večino v štajerskem deželnem zboru. Konservativni „Grazer Volksblatt“ dostavlja, da je slovenska zahteva povsem opravičena, in nasvetuje, naj se za kmečko skupino ustanovi novo mesto v deželnem odboru in to prepusti Slovencem, kajti od sedanjih šestih mest jih imajo liberalci pet in konservativci le jedno. Poleg tega pa imajo odborniki sedaj itak mnogo dela. Radovedni smo, kaj ukrene vlada.

Dr. Fr. Smolka, mnogoletni bivši predsednik državnega zbora, je v torek praznoval 85letnico svoje starosti. Viharno je bilo njegovo mladostno življenje ter bil zaradi udeležbe pri poljski vstaji obsojen na smrt, pozneje pomiloščen je že l. 1848 v kremžirskem državnem zboru kot drugi podpredsednik večkrat vodil obravnave. Leta 1861 je bil izvoljen v državni zbor, koder je bil vedno odločen zagovornik slovanskih narodov.

Glasovi o programu francoskega ministertva. Kakor je bilo že naprej pričakovati, so radikalni pariški listi povsem zadovoljni z izjavo ministerskega predsednika Bourgeoisa. Drugače pa socijalistični listi. Akoravno so v zbornici socijalisti pritrjevali nekaterim besedam ministrovim, vendar nočejo pokazati kake zadovoljnosti, ker hočejo počakati dejanj. Konservativna stranka, ki je hladnokrvno poslušala Bourgeoisov govor, graja po svojih glasilih ministersko izjavo ter povdarja, da jej manjka vsake preciznosti. — Za novega zunanjega ministra Berthelota je značilna izjava glede francosko-nemških razmer. Berthelot pravi v tej izjavi, da je odločen zagovornik tesnih zvez vseh civilizovanih narodov na duševnem in socialnem polju. Take zveze je želeli posebno mej Nemčijo in Francijo; toda ta zveza zamore le tedaj postati tesna, ako noben narod ne skuša prekašati drugega bodisi duševno ali gmotno, in ako Nemčija ne trobi v svet o svoji velemoči in pusti vsem narodom proste roke. Ako se pa to ne zgodi, da je pričakovati po njegovem mnenju nove katastrofe.

Ruske finance. Po uradnih izkazih je imela ruska država l. 1894 rednih dohodkov 1.153.785.812 rubljev, stroškov 991.197.437 rubljev, torej prebitka nad 162 milijonov. Izrednih stroškov pa je bilo za 85 milijonov več ko dohodkov. Skupni prebitek je toraj znašal nad 77 milijonov.

Španija. Dne 5. t. m. je več španskih častnikov odpotovalo v London, da v imenu vlade naroče dve ladiji, s katerima bodo lovili torpedovki.

Anglija. Pretečeni teden so se vršile v Angliji mestne občinske volitve. Konservativna stranka si je po vročem boju priborila v 97 mestih 19 novih mandatov. Na drugi strani so pa pokazale liberalne zmage, da so liberalci pozabili na hud udarec, katerega so jim provzročili konservativci. Posebno pomenljivo je pa to, da se pojavlja vedno večja mržnja nasproti delavskim zastopnikom. „Köln. Ztg.“ pripomni, da se je to nasprotstvo sedaj še očitneje pokazalo, kakor pri zadnjih parlamentarnih volitvah, ker so delavei sami pustili na cedilu svoje zastopnike. Mesto Leeds je pri zadnjih volitvah prvikrat dobilo konservativni zastop in poprej liberalni Liverpool ima sedaj s predmestji vred konservativno večino 38 mandatov. Irci in radikaleci so pri volitvah skupno postopali, vendar se jim ni posrečilo odvrniti tega poraza.

Deželnozborske volitve.

Iz Roba, 4. novembra: V nedeljo 3. t. m. bil je — kakor je bilo naznanjeno — javen shod povodom bližajočih se volitev na Robu v šolskem splotju. Navzoča sta bila tudi drž. in dež. poslanec gosp. kanonik Klun in dež. poslanec gosp. Primož Pakiž. Prvi govoril je v svojem obširnem, poljudnem in temeljitim govoru o svojem dosedanem delovanju v državnem in deželnem zboru ter ob jednem povdarjal, da hoče v tem smislu tudi v bodoče

delovati, ako bi mu volilci zaupali poslanstvo za deželni zbor. Njegov res izboren govor so poslušalci zvesto poslušali ves čas. Koncem govora so vsi navzoči navdušeno pozdravljali oba navzoča gg. poslanca ter obljubili pri volitvah volilnih mož svoje glasove oddati le takim možem, ki bodo glasovali za g. Kluna in g. Pakiža.

Cel shod vršil se je v najlepšem redu. Vdeležencev bilo je jako mnogo; poleg obilega števila domačih prišlo jih je še mnogo iz sosednjih krajev: iz Dobrepolja, Lašič, od sv. Gregorja in drugod.

Iz kočevskega okraja. Torej je g. Matija Hočev var vendar kandidat in kakor pravi „na svojo roko“. (Kdo se ne smeje kandidaturi na svojo roko? — Kdo neki verjame? — Morda ga pa vendar kdo drugi ali še več takih sili naprej?) Kandidat narodno-liberalne stranke ni, torej čegav kandidat je gosp. Matija Hočev var? Ali pa morda res le za to kandidira, da bi onemogočil zmago g. Kluna in g. Pakiža in bi s pomočjo Kočev varjev in kakih domačih zapeljancev prišel on sam, ali pa kdo drugi v dež. zbornico? In če pride notri, kaj bode tam dosegel „na svojo roko“? Vemo, da ima v velikolaškem okraju g. kandidat velik vpliv, da so mu zlasti mnogi župani — kakor sam pové — iz srca udani (?) To pa še ni najbolje znamenje za dobrega poslanca. Torej čegav kandidat je g. Matija Hočev var? To se naj nam pojasni, ker v sedanjih časih je kandidatura „na svojo roko“ le gola fraza, s katero se hoče zapeljati nerazsodne volilce.

V Krškem je bilo 6. t. m. izvoljenih devet volilnih mož, ki bodo glasovali za gospoda Viljema Pfeiferja.

Od Dev. Mar. v Polju. Volilni možje za bodoče deželnozborske volitve so bili v tej občini soglasno izvoljeni: Matija Kolar, župnik, Ivan Plevnik, župan, pa posestniki: Ivan Bojt, Janez Dovč, Jernej Anžič, Josip Mreina ml. in Franc Pangršič. Vsi konservativni. Nasprotne stranke tukaj ni bilo, torej so se volitve prav mirno in hitro izvršile.

Iz Starega Trga pri Ložu. Dne 6. novembra vršila se je v Starem Trgu pri Ložu volitev devetih volilnih mož. Oddanih je bilo 160 glasov. Jednoglasi so se volili možje katoliške narodne stranke, namreč: Ivan Škrbec, župan, A. Ponikvar, P. Hauptman, A. Lekšan, F. Palčič, A. Ponuda, J. Piancki, A. Žnidaršič, J. Kraševac. Liberalci se niso upali udeležiti volitve, ker vedó, da bi se pokazalo očitno njih neznatno število, ki je toliko časa strašilo po naši dolini. Zdaj naj trobi „Slovenski Narod“ o tistem velikem številu podžupanov, posestnikov itd., ki so se udeležili shoda!

Iz Domžal, 5. nov. Volilni boj v Domžalah je končan, izšel se je častno za katoliško - narodno stranko. Izvoljeni so gg.: Strupi Jakob, Cera Franc in M. Janežič, katerega ste volili obe stranki. Liberalnemu shodu predsednik g. Kuralt J. je dobil dva glasa. Dr. Majaron, ali zdaj verujete, da je bila „Izjava“ naših občinskih mož resnična. Ali zdaj verujete, da je imel g. Strupi prav, kar je trdil pri volilnem shodu in v svojih dopisih v „Slovenec“. Čitatelji naj pa zdaj sodijo, čegavi dopisi so bili resnični „Slovenčevi“ ali „Narodovi“. Kdo je ostal osramoten, g. Strupi ali dr. Majaron? Kdo je domžalsko občino prodal? G. Strupi ali g. Kuralt? Kdo je v Domžalah bolj priljubljen, ali g. Kersnik ali g. Strupi? Čegava je konečna zmaga? S tem, da je dr. Majaron tako osmešil g. Strupija, mu je veliko pripomogel k slavni in častni zmagi. Domžalski možje so dali pri volitvi zadoščenje in čast g. Strupiju, katero ste mu Vi g. doktor hoteli odvzeti. Tukaj je ljudstvo govorilo, ljudstvo je obsodilo Vas in Vaše somišljenice. Pri volitvah so domžalski možje pokazali, da g. Kersnik ni priljubljen pri nas. Odkrito povemo gospodu Kersniku in g. doktorju M., da sta prav preveč pustila g. Kuralta na cedilu; zato zdaj britko toži: Na shodu je vse v mene vpilo, zdaj sem pa jaz „ta žlehten“. Zakaj ste se ločili gosp. Kuralt od drugih občanov? Kaj imate zdaj od g. Kersnika ali dr. Majarona?

Zdaj še nekaj. Gospod Ladstätter, Tirolec in veliki tovarnar je nagovoril g. Strupija, da bi naša stranka sklenila s Kersnikovo in nemško stranko kompromis. Gospod Strupi je sklical nekaj volilnih mož, a ti so soglasno odbili vsak kompromis. „Častno zmagati, ali častno propasti“, to je bil njihov odgovor. Kaj pa je storila peščica liberalcev? Ravnsala se je po dr. Tavčarjevem receptu: „Rajši s Schwegeleom kot z Mahničem“. Pobratili so se z Nemci in nemškutarji in pri volitvi so z združenimi močmi privedli do številke 18. Kajne gospod doktor malo

je, malo. Pač prepričali sad Vašega „izbornega“ govora; pa veste zakaj? Neslan je bil. Še jeden vzrok je bil, zakaj Vaš fulminantni govor, ki je bil s zabavljicami posut, kakor „potica z vampirli in ocvetbi“, ni donesel zaželjenega sadu.

Ploskanja je bilo preveč in presiljenega. Vsako zrno, ki je prišlo iz Vaših ust, so najeti in nahujskani kričači s ploskanjem koj razdrobili ali pa je s prevelikim kričanjem in krohotom zadušili.

Zdaj pa z Bogom gospod doktor ter želimo Vašim učenim govorom drugod več sreče, Vašim pritrjevalcem pa več olike.

Iz kamniškega okraja dne 7. novembra: Kolikor se do sedaj more presoditi, kaže splošno jako dobro za kandidata našega katoliškega slovenskega društva. Huda borba je bila v Radomlju. Zmagala je vendar-le naša stranka, na čelu jej oče župan. — Splah pa letos opazujemo, da so gg. učitelji kamniškega okraja kaj naglo pozabili, kako se je tukajšnje okrajno učiteljsko društvo pred par leti hudovalo nad našim bivšim poslancem, ko se je drznil v javni deželnozborski seji očitati učiteljem, kakor bi nekako premalo spolnovali svoje dolžnosti. Pri nekem zborovanju v brdskem okraju je bilo mnogo indignacije čuti zaradi tega. Toda, kadar se gre zoper katoliško narodno stranko, oziroma duhovnike, tedaj se vse drugo, in če bi bilo še tako poniževalno, pozabi. Zato so šli nekateri izmed njih „revskat“ celó v Domžale. Et meminisse iuvat et iuvabit!

Iz Kamnika. Do danes tukaj znanih 35 izvolitev v našem okraju. Od teh 29 gotovo naših; od ostalihšesterih niso še vse znane. — Shod v Domžalah v nedeljo ne bo ondi, kjer je bilo naznanjeno, ampak pri Pihlerju v Stobu.

Z Vipavskega. Volitve volilnih mož se vrše ta teden po Vipavskem, vodi jih okrajni tajnik Demšar. Dosedaj so izvoljeni le naši pristaši. V Šturiji izvoljeni trije volilni možje z veliko večino gg. Arko, Breclj, Cigoj.

Iz Vel. Lašč, 6. novembra. Odstavek v št. 254 „Slovenca“ pod napisom: „Kandidat na svojo roko“ je pomenljiv za volitve v kočevskem, ribniškem in velikolaškem okraju. Ondi namreč g. Matija Hočev var, župan velikolaški javno naznanja svojo kandidaturo. Sedaj, ob koncu, ko je bilo že vse lepo urejeno, ko smo imeli upanje, da bota zastopala imenovane okraje katoliška odločna moža, nastopi kar čez noč naenkrat g. Hočev var kot kandidat, isti g. Hočev var, ki je tolikrat povdarjal zasluge g. Pakiža, isti g. Hočev var, ki je pred 5 dnevi slovesno rekel, da moramo biti Slovenci pri nas edini. Ta g. Hočev var skuša sedaj zasesti stol g. Pakiža, on bi rad razdvojil glasove slovenskih volilcev, ki so itak nasproti kočevskim v neznatni večini. Čudna se nam zdi ta misel g. Hočev varja tembolj, ker je tolikrat povdarjal, da se on v volitve ne bo mešal, in to povdarjal celo možem županom, ki so ga popraševali: „Kje je Vaša odkritosrčnost, g. Hočev var“. G. Hočev var ponosno povdarja, da ima veliko zaupanja pri ljudeh — toda trditi bi se drznili, da ima pri ljudeh več zaupanja njegov denar kakor pa on sam, Seveda, dolžnik mora zaupati svojemu gospodu. In zakaj naj bi tudi ljudje imeli toliko zaupanja do Vas, g. Hočev var? Jeli ste res tolik dobrotnik? V čem so te Vaše neizrekljive dobrote? M rebiti v tem, da posodite ljudem kak znesek pravi brestim? Jeli v tem, da včasih prekupite kak dog? Ali v tem, da razkosavate prodana zemljišča? Srečna občina, ki ima tolikega dobrotnika! Na dan s svojimi zaslugami za ljudstvo! Kje je Vaš program, v katerem bi našli, koliko dobrega ste že storili?! — Zmožnega se imate za poslanski posel, g. Hočev var! O Vaših zmožnostih nečemo soditi — toda, kako bote govorili v deželnem zboru, ker Vam celo popravek za „Slovenca“ dela težavo? Menite li, da se bodo pred Vašim gromovitim glasom v deželnem zboru tresli vsi, kakor se tresejo pred Vami Vaši slugi? Vendar pa bi se drznili dvomiti o tem, jeli bote mogli z vspehom zastopati koristi svojih volilcev. Saj Vam je že zadnjič dopisnik povedal, kolikrat zdihujete zavoljo obilnosti opravil! In zdaj hočete k drugim opravilom prevzeti še poslanski težavni posel ter zapuščati dom za cele tedne? Kako bi bilo želeli, da bi poprej popolnoma vredili občinske zadeve — da bi malo bolj gledali na gostilne, kjer se mladina pohujšuje s pijačo in divjim plesom, kakoršen je po izrekih domačinov samih mogoč samo tukaj v Lašičah; in ti plesi se vrše večkrat celo brez dovoljenja, dasiravno kljub sklepom občinskega odbora. Kako bi bilo želeli, da bi pogledali kot na-

čelnik okrajnega cestnega odbora malo na blatne ceste ter jih vsaj nekoliko vredili, da bi človeku ne bilo treba plavati po blatu. Pokažite najpoprej svojo natančnost v občinskih zadevah — potem slobodno sezite po mandatu, kateri se Vam ponuja s pomočjo kočevskih glasov! — Sploh pa moramo reči, da mož, ki hoče ostati nad strankami, pri nas ni mogoč; odločnega, katoliškega moža hoče odposlati tudi ljudstvo ribniške doline mesta g. Hočevanja v deželni zbor! — Kar se pa tiče g. Hočevanja, smo veseli, da je vrgel krinko raz obraz; delal se je večkrat na zunanje največjega prijatelja konservativne stranke, najodločnejšega Slovenca, sedaj pa meče s pomočjo Kočevcev Slovincem polena pod noge! Se saj poznamo! Sicer pa se vidimo pri glavni volitvi!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 7. novembra.

(Zahvala ljubljanske mestne občine.) Deputacija ljubljanskega mesta, ki ima iti izreči zahvalo za državno podporo in katero bode vodil ljubljanski župan gospod Peter Grasselli osebno, vsprejeta bode pri cesarju v avdijenci v ponedeljek 11. nov. t. l., ob 10. uri dopoldne.

(Odpoved ljubljanskega župana.) „Neue Freie Presse“ poroča v predzadnji številki o zadnji seji ljubljanskega občinskega odbora, v kateri se je izrekla graja županu Grasselliju radi nerednosti v občinskih opravilih, ter pripomni, da bode župan iz te graje izvajal posledice in se odpovedal županski časti. — Nam ni znano, če je kaj na tem resnično.

(Za poplavljenca na ljubljanskem barju) nam je izročil deželni primarij dr. Vinko Gregorič 10 gld. — Blagemu dobrotniku iskrena hvala!

(Družbi sv. Cirila in Metoda) je včeraj izročil g. prvomestnik kupčijski komori, veletržec Ivan Perdan 100 gld. ter postal njen pokrovitelj. Vrlemu rodoljubi bodi ob tem domoljubnem činu pristrčna zahvala.

(Iz Žirov) se nam poroča, da je tudi tam povodenj napravila veliko škodo, da je voda nastopila tudi po nekaterih hišah. Samo enemu posestniku, kateremu je voda odnesla ograjo in prst z njive, je napravil naliv škode nad 150 gld. Zeleti bi torej bilo, da se tudi tukaj uradno preišče škoda, ako se bo v smislu predloga državnih poslancev naklonila poškodovanim po povodnji kaka državna podpora.

(Iz Starega Trga pri Ložu.) Ustanovili smo pri nas Raiffeisenovo posojilnico in konsumno društvo, ki pričetna v kratkem delovati. Liberalni krčmarji in trgovci zbrali so se pred jednim mesecem pri svojem vodniku Pečetu in protestirali proti ustanovitvi konsumnega društva. A se nikdo ne zmeni več za njihove proteste. Pri nas jim nikdo več ne zaupa. Nekaj časa so pridno toževali dolžnike in podili iz služb ubožce, ki si niso dali jemati proste volje, a tudi s tem se zavedni volilci niso dali preplašiti. Ko so videli, da morajo izročiti vodstvo občine katoliški narodni stranki, sklenili so pogodbo s pristašem svojim, v kateri so mu dali pravico, da si vknjiži pravico najemščine in služnosti do prostornih sob v novi občinski hiši, ki jo je z ogromnimi troški občina sezidala pod njihovim vodstvom. Občina mu ne sme po tej pogodbi odpovedati stanovanja, dokler sam noče. Ko bi pa občina prikupila vit ali dvorišče k hiši, katerega še nima, so mu tudi uporabo že za naprej prepustili. To je pač skrajna brezobraznost in nesramnost, katere je le kak liberallec zmožen, kakor jih pri nas imamo. — Vknjižila si je tudi sedanja liberalna posojilnica to pravico do jedne sobe v tej hiši, dokler bi obstala. Tako delajo ti dobrotniki. Sedanji občinski odbor mora ta dva nallježna gostača sodnijsko spravljati iz hiše. — Tudi pri nas je bila silna povodenj, ki je več ko pol doline preplavila. V nekaterih vaseh so se morali iz hiš že ljudje in živina umikati. Še zdaj je cesta na Hrvatsko globoko pod vodo. Promet, žage in mlini so ustavljeni. Ljudje se po čolnih prepeljujejo. Dne 28. oktobra po noči zagazil je J. Mihevčič iz semnja gredé v vodo na Podloškem polju in utonil. Našli so utopljenca še le 1. novembra.

(Povodnji in njih nasledki.) Iz Karlova, 3. nov. Vsakega leta imata Karlovec in okolica po dvoje povodnji, v jeseni in na vzpomlad. Take majhine povodni niso od hudega; ker zemljo namočijo in polja obrodovitijo. Vse drugače je, kader postane povodenj velika, kakor letos, ko je dosegla visočino 8½ m nad 0 vodomera. Mrežnica, Korana. Kupa so prestopile bregove, podlile vse vasi na okolu, da

je mesto Karlovec kakor otok sredi velike vode, da smo imeli tri dni (28., 29., 30. pret. meseca) podobno Benetk v malem. Ljudje po vaseh so dajali znamenja s svetili, s puškami, proseči pomoči; ali kdo je mogel do njih? V ponedeljek na zvečer (28.) se je bilo bati najhujega, ker je voda tudi mesto zalivala, prihajala na cesto in v kleti, da so se morali stanovalci seliti na višje kraje. V vodi je bila domobrankska vojsna, dekliška šola, ki se je nekoliko usedla, ter je škodo na obeh poslopih okolu 1000 gld. Nauk je prenehal po šolah, ker mladina ni mogla prispevati. Pred hišami si videl primitivne mostiče, po cestah splave, na trgu skoro vse prazno. Voda — Kupa — je odnašala, kar je bila našla po vaških dvoriščih ne dovolj pritrjenega: stogove, seno, svinjake, tramove, drva, kuretno; tudi boječi zajci so si raji izbrali smrt pri ljudeh ko pogin v vodi. Na kolodvor si mogel samo z vozom. Umevno je, da se je pokvarilo veliko blaga, kolikor ga je bilo nastanega v prithlju in nižje. Velika ta povodenj, kakoršni vedo vrstnice le iz l. 1852, je tirjala tudi troje žrtev človeškega življenja. V ponedeljek 28. je šel oddelek topničarjev, da pregleda skladišče živeža. Desetnik, H. Rosenfeld, izraelec, 23letni mladenič, zajaha po cesti na most, po vodi zrahlijan. Konj se udere in pade, z njim jezdec, ki se po kratki borbi v vodi utopi. Na pomoč mu je bil priskočil neki mesar, oženjen in oče dveh otrok, 27 let star, pa je v požrtvovalnem svojem prizadevanju utonil; obeh trupli so našli v sredo (30.) in v četrtek pokopali. Drag. Macilovšek, blagajnik občine Rečice, zavoljo svoje vestnosti, pridnosti in poštenosti, nenavadno priljubljen gospod se je po opravih vozil v drugo občino. Hotel je po cesti čez vodo; ali žival je izgrešila pot; sama je sicer splavala, potegnivši seboj prednji del voza, ali blagajnik, dasi je klical na pomoč, dasi je bil sam dober plavalec, pa ker je bil v visokih škornih in debeli zimski suknji, je našel konec svojega življenja v vodi. Bilo mu je 32 let, bil iz Varaždina, kjer je imel mater udovo, ter jo kot dobri sin vedno podpiral. — Pokazalo se je, da ima Karlovec premalo vodobranske priprave; treba je za take slučaje imeti na razpolaganje nekaj čolnov, v katere spada tudi nekaj izurjenih brodnikov. Za lepo mesto Karlovec bi bilo pa še lepše, ko bi znal odstraniti tiste ponočne kričače, ki se divjaški obnašajo in dero. Ako čuti tako človeče v sebi potrebo razkričati se, naj gre na polje ali v hosto; med obražene delavne ljudi, ki potrebujejo miru in tiho, tak razgrajalec ne gre.

(Cenitev škode na Barju in podpora prizadetim prebivalcem.) Mestni magistrat, ki je takoj ob nastali povodnji priskočil Barjanom na pomoč, dal bode sedaj tudi škodo na hiši in blagu pri posameznih posestnikih ceniti in jim daljno podporo nakloniti, ker so prebivalci iste nujno potrebni, a je do sedaj od nobene druge strani še niso dobili. S tem ukrepom bode magistrat bedo Barjanom zdatno zlažal.

(Policijska kronika.) Mestna policijska straža aretovala je od torka do srede (6. t. m.) v jutro 5 oseb, in sicer: 1 zaradi hudodelstva tatvine in 4 zaradi pijanosti in razgrajanja. — Gregor Kralj, hlapec, je ukradl svojemu gospodarju, svečarju Oroslavu Dolencu v Gledališki ulici, 15½ klgr. voska v vrednosti 24 gld. 80 kr. in ga črevljarju Jakobu Šavsu na Opekarski cesti prodal. Kaka druga tatvina se v tem času policiji ni prijavila. — Krojaški pomočnik Alojzij Modic, o katerem smo poročali v včerajšnji številki, da je bil po šestih pobalnih v nedeljo večer o polnuni na Opekarski cesti v temi napaden in težko telesno poškodovan, bil je v deželno bolnišnico prepeljan, napadalci pa se bodo za njih podivjanost zagovarjali pred deželnim sodiščem.

* * *

(Duhovniške spremembe v lavantinski škofiji.) Prestavljena sta gg. Jernej Pernat iz St. Jurja k Veliki nedelji in Matija Škorjanc iz Vitanja v Laporje. — V začasni pokoj je zaradi bolhnosti stopil gosp. Karol Wenig, dosedaj kapelan v Laporjih.

(Pravicoljubje glede slovensko-nemške gimnazije v Celju.) Iz Celja se nam poroča: V letošnjem šolskem letu otvorjenem prvem razredu tukajšnje slovensko-nemške gimnazije je bilo vsprejetih 89 učencev. Ker pa se mora po predpisih vsak razred, ki šteje nad 50 učencev razdeliti v dve vsoprednici, predlagalo je to tudi šolsko vodstvo deželnemu šolskemu svetu. Pričakovati je bilo, da bo

šolsko oblastvo tem raje vstreglo tej prošnji, ker je tudi na nemški gimnaziji, kjer je v prvem razredu le 67 učencev, brzojavno bila na prošnjo dovoljena vsoprednica. Ker je tudi šolski nadzornik obljubil, da bo deloval zato, mislilo se je, da glede tega ne more biti nikakega zadržka. Zato je gimnazijsko vodstvo že najelo šolsko sobo za vsoprednico in tudi oskrbelo začasnega učitelja, ki je že došel v Celje. Vse je torej oskrbljeno, toda še sedaj ni došlo dovoljenje za otvoritev vsoprednice in še vedno se gnjete 87 slovenskih učencev v jedni šolski sobi, ki ima prostora le za 50 učencev. — Čuje se, da so slovenski poslanci v državnem zboru že storili za to potrebne korake, ter vso stvar pojasnili na kompetentnem mestu. — Radovedni smo, kako bo grof Badeni v tem slučaju varoval v svojem programu obljubljeno jednako pravičnost vsem narodnostim.

(Nemštvo v Celju) je po mnenju neodrešenih Germanov v veliki nevarnosti. Da bi vendar še rešili zadnji spomin na „nemško posest“, se je osnoval nekaj osrednji odbor, ki ima skrbeti, da se čim preje ustanovi nemški dijaški dom, v katerem bodo nemški dijaki vsaj nekoliko varni pred predrznimi Slovenci. V svojem pozivu slika omenjeni odbor mnogoštevilne nevarnosti, ki preté nemški posesti na južnem Štajerju ter roti svoje somišljenike, naj si bodo vsikdar svesti svoje nemške dolžnosti.

(Šola nemškega šulvereina v Ljutomeru.) Poroča se nam iz Ljutomera: Dne 4. novembra so tukaj slovesno pričeli novo šulvereinsko šolo. Poslopje za to šolo je res lepo, navdušenje tukajšnjih „Nemcev“ za šolo je veliko, toda hudo pa je to, ker za šolo treba pred vsem — šolskih otrok. Teh pa ravno ni zadostno v našem okraju, kjer se tako zvano nemštvo vzdržuje le na umeten način. Zato pa mora peti občinski boben! Zato kliče ljutomerski policaj Strmec na vse pretege ljudi skupaj ter jih z bobnom prepričuje, da je nemška šulvereinska šola „tudi ofnana šola“. Ne vem, če ne bo policajev glas, glas vpijočega v puščavi, ker tukajšnji slovenski domoljubi rajše pošiljajo v domačo šolo, kjer delujejo izvrstni učitelji v splošno zadovoljnost tukajšnjih starišev. — Boben torej tudi ne bo rešil hirajočega nemštva v Ljutomeru, zato bodo skrbeli neumorno delujoči slovenski rodoljubi, ki v lepi jednosti in zato tudi z lepimi vasehi delujejo za probujo naroda.

(Na graškem vseučilišču) so predvčeranjim slovesno umestili novega rektorja, prof. dr. Graffa. Pri ti priliki pripomni „N. Fr. Presse“, da se je slovesnost vršila v najlepšem redu, ker se je ni vdeleževalo katoliško dijaško društvo „Carolina“. Dunajska židinja hoče s to pripomnjo pokazati, da delajo nemire samo katoliški dijaki.

* * *

(Ženske na vseučilišču.) Iz Zagreba se poroča, da so sprejeli te dni na modroslovski oddelek ondotnega vseučilišča štiri gospodične kot izvanredne slušateljice. Kakor kaže, bodo moške filozofe kmalu izpodrinile ženske, kakor se to že sedaj godi v zdravniški stroki.

* * *

(Srečkanje.) Predvčeraj so bile izžrebane naslednje vrste, oziroma številke triodstotnih zemljiško-kreditnih srečk z leta 1889: Glavni dobiček v znesku 50.000 gld. dobi vrsta 3349 št. 13, 2000 gld. vrsta 6384 št. 48 in po 1000 gld. vrsta 3817 št. 48 ter vrsta 5317 št. 12.

Društva.

(Okrajna hranilnica in posojilnica v Idriji) je imela v prvem letu svojega obstanka, to je od 4. novembra 1894 do 4. novembra 1895 1,201.842.69 kron prometa.

(Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju) prejelo je poslednji čas raznih darov; tako so na Dunaju darovali: Gospa Marija dr. Primožičeva, prof. soproga, 5 gld.; gospod Josip Stritar, c. kr. profesor, 10 gld.; gosp. Fr. Lastavec, vzgojevalec, 5 gld.; gospod dr. Karol Strekelj, c. kr. vseučilišni docent, 3 gld.; g. dr. Matija Murko, c. in kr. uradnik v ministerstvu zunanjih zadev itd. 3 gld.; g. Adolf Sluga, generalni inšpektor zavarovalne družbe „Anker“, 3 gld.; gosp. Jakob Bratkovič, c. kr. prof. v p., 3 gld.; g. dr. J. Hočevar, not. kandidat, 10 gld.; g. Franc Pečnik, magister c. kr. bolnice ss. Elizabetin, 3 gld. — Iz Kamnika je poslal tamošnji rodoljub g. dr. Karol Schmidinger, c. kr. notar 13 gld., katere so darovali: g. dr. K. Schmidinger, 10 gld., Jos. Močnik, lekarnar in župan, 2 gld., g. Martin Novak, c. kr. poštar 1 gl. G. Anton Turnšek, župan itd. v M. Nazar-tu v Savinski dolini je na potovanju v Prago društvu podaril 5 gld. — Iz Novega mesta je po-

slal g. Aleks. Šešek, pravnik na Dunaju 16 gld. 50 kr. Te so darovali: Velč. g. Anton Jarc, bogoslovec, 1 gld., Andrej Krajec, duhovni pomočnik v Smihelu, 1 gld., gospica Ana Mayr, opraviteljica 50 kr., g. A. Pavser, ml., trgovec, 1 gld.; g. K. Rozman, gostilničar 50 kr., g. Val. Oblak st., trgovec, 50 kr., g. Bih. Dolenc, šolski vodja na Grmu, 50 kr., g. dr. J. Gerdešič, predsednik c. kr. okr. sod., 3 gld., g. dr. K. Gestrin, c. kr. okr. sod. pristav; 1 gld., g. Ivan Trdina, prof. v p. 50 kr., g. Ivan Tomažič, c. kr. poštni asistent, 1 gld., g. J. Pavla, kapelnik, 1 gld., gospa Antonija Tuček, gostilničarka 50 kr., velč. g. Fr. Povše, kanonik, 1 gld., g. Emil Rizzoli, c. kr. sod. pristav, 1 gld., g. Val. Zavrl, učitelj v Stopičah, 50 kr., velč. g. Anton Peterlin, župnik v Smihelu, 50 kr., g. A. Oblak ml., trgovec, 50 kr., velč. g. Ladislav Hrovat, c. kr. prof. v p., 1 gld. Slednjič je daroval g. Emil Orožen, c. kr. notar v Trebnjem, 5 gld. Iskrena bodi hvala vsem požrtvovalnim darovalkam in darovalcem! Daljše darove sprejema velč. gosp. dr. Fr. Sedej, c. in kr. dvorni kaplan, ravnatelj v Avguštiniju, Dunaj I. Avgustinerstrasse 7 — kot društveni blagajnik.

Telegrami.

Št. Jernej, 7. novembra. Izvoljenih 7 naših volilnih mož, in jeden negotov. Dr. Slanc je strašno agitiral, a še bolj strašno pogorel.

Št. Peter, 7. novembra. S 30 glasovi večine je zmagala katoliško-narodna stranka. S tem je dvema katoliško-narodnima kandidatom zagotovljena večina na Notranjskem, kjer sta bila dosedaj vedno liberalna poslanca.

Kranjska gora, 7. novembra. Udeležba dokaj številna. Dva volilna moža katoliško-narodna, jeden nemškutar.

Breznoica, 7. novembra. Vsi izvoljeni volilni možje so za kandidata Ažmana.

Srednja vas, 7. novembra. Izvoljenih vseh pet volilnih mož katoliško - narodne stranke.

Dunaj, 6. novembra. Magistratno predsedništvo je dobilo zvečer uradno naznanilo, da cesar ni potrdil izvolitev dr. Luegerja dunajskim županom. Mestni svet se bode bavil v prihodnji seji v petek s pripravami za novo volitev.

Dunaj, 7. novembra. Lueger ni potrjen za dunajskega župana. Ta novica se je včeraj bliskoma razširila po vsem dunajskem mestu ter je bila jedin predmet razgovoru poslancev v državni zbornici. Začetkoma niso mogli verjeti, da bi bila vest resnična. Prvi, ki je v zbornico prinesel to novico, je bil princ Liechtenstein. Poslanec Steiner je rekel: „Za nas je bolje, da je tako prišlo.“ — Dr. Gessmann je dejal, da je bilo do 4. novembra dopoldne še vse za potrditev. Potem pa je prišel Banffy na Dunaj in je vse pokvaril. Mažari v družbi z nemškimi liberalci so dosegli, da grof Badeni, ki nič ne pozna toka mej ljudstvom, ni priporočil Luegerja v potrdilo. — Kmalu je včeraj prišel v državno zbornico dr. Lueger ter prinesel seboj odlok, v katerem se mu je naznanilo, da ni potrjen. Pripoveduje se, da so bili štirje ministri, mej njimi Badeni zoper, trije pa za potrditev. Antisemitski mestni odborniki so se kmalu na to zbrali v posvet, kaj storiti. Gotovega se o tem sklepanju ne ve, vendar se sodi, da bode zopet Lueger izvoljen za župana. Ako se to zgodi, bode seveda mestni zbor zopet razpuščen. In na to okolnost že opozarjajo vladni listi, hoteč pritiskati na antisemite, naj ne izzivajo konflikta z vlado s tem, da bi zopet Luegerja volili in vlado prisilili, da zopet razpusti mestni zbor.

Dunaj, 6. novembra. Veliki knez Jurij Mihajlovič je odpotoval danes v Petrograd.

Praga, 6. novembra. Veleposestniki so sklenili, da se vdeležujejo deželnozborskih volitev.

Praga, 6. novembra. Nemški liberalni veleposestniki so se mnogobrojno vdeležili skupnega posvetovanja pod predsedstvom grofa Thuna.

Budimpešta, 6. novembra. Poslanska zbornica se je danes posvetovala o proračunu za leto 1896. Poročevalec finančnega odseka Hegedüs je pojasnil posamne točke proračuna ter priporočal strogo nadzorstvo od strani vseh faktorjev v tem oziru. Poslanec Helfy je predlagal, naj zbornica odkloni proračun, ker vlada ne ponuja nobene garancije, ker je nezmožna voditi državne posle. Koncem svojega daljšega govora, v katerem je omenjal mnogih nepravilnosti v državni upravi, je svetoval ministerskemu predsedniku, naj zapusti svoje mesto, ker le na ta način more popraviti svoje napake. Banffy je izjavil, da zapusti takoj svoje mesto, ako se mu dokaže, da ne služi domovini. Konečno pojasni nekatera vprašanja. Poslanec Horánszky predlaga v imenu nacionalne stranke, naj se odkloni proračun, ker je ne-reellen in izkazuje preveč nepotrebnih stroškov, katerih pa vlada noče pojasniti. Po burnem odobravanju se je seja zaključila.

Budimpešta, 6. novembra. V večerni seji liberalne stranke se je zahvalil predsednik v imenu stranke odstopivšemu poljedelskemu ministru grofu Festeticsu za njegovo vspešno delovanje in pozdravil novoimenovanega ministra Daranyja. Predsednik ga zagotavlja energične podpore od strani njegove stranke. Daranyi se zahvaljuje za izraženo simpatijo in izjavi, da pri svojem težkem poslu računa na vspešno podporo.

Rim, 6. novembra. Danes zjutraj ob 3. uri 27 minut se je čutil slab potresni sunek.

Roveredo, 6. novembra. Tukaj je bil deželni poslanec soglasno izvoljen župan baron Malfatti.

Carigrad, 6. novembra. Turški poslanik v Berlinu Teofil-paša je dospel danes sem.

Carigrad, 6. novembra. Veliki vezir Kiamil je odstavljen od dosedanje službe. Njegov namestnik še ni imenovan.

Carigrad, 7. novembra. Ministerstvo odstopilo. Za jutri se pričakuje imenovanje novih ministrov. Poslaniki drugih velevlavstij so opozorili s posebno izjavo sultana na silne izgrede po državi ter vprašali, kaj misli storiti, da odvrne preteče nevarnosti.

London, 6. novembra. Danes je dospel sem portugalski kralj.

Glasgov, 6. novembra. Skoro vsi delavci na ladjetesalnici so ostavili danes delo.

Novi Jork, 6. novembra. Splošne volitve so povsodi ugodno izpale za republikance. Tukaj so zmagali Tammany-jevi kandidati.

Novi Jork, 6. novembra. V predmestju Proadvay je nastal preteklo noč požar. Provročena škoda znaša 2 milijona dolarjev. Ranjenih je mnogo ognjegascsev. Tri poslopja so popolno razdejana.

Umrli so:

5. novembra. Ivana Mestek, delavčeva hči, 5 mesecev, Tržaška cesta 26, jetika. — Matevž Blaje, delavec, 70 let, Florjanske ulice 42, vnetje staničaste mreže.

6. novembra. Rozalija Semrat, paznikova hči, 16 mesecev, Hrenove ulice 11, jetika.

Tuji.

5. novembra.

ri **Slonu**: Arlet, Bell, Elger, Königsberger, Pollak z Dunaja. — Fischl iz Karlova. — Glück iz Prage. — Höfferer iz Brna. — Pollak iz Boglara. — Faivio, Mayer iz Trsta. — Edelmann iz Maribora. — Koutnik iz Brna. — Janschwitz iz Feldkirchen-a. — Franke iz Kranja. — Schnelle iz Lipsije.

Pri **Matihu**: Wolf, Goldberg, Engl, Stern, Ernst, Klug z Dunaja. — Kiesel iz Brna. — Sauer iz Vel. Kaniže. — Koppmann iz Gradca. — Grossman iz Monakovega. — Ferjančič, Vidrit, Natlačen iz Vipave. — Lekan z Vrhniče. — Beniger iz Ilir. Bistrice.

Pri **Lloydu**: Teranino iz Hotiša. — Kniflc iz Trsta. — Skušek iz Loke.

Pri **bavarskem dvoru**: Murgel iz Idrije.

Pri **južnem kolodvoru**: Bajer iz Gorice. — Erjavec iz Trnovega.

Pri **avstrijskem caru**: Scherko iz Podklostra. — Weber iz Landskrona.

Foulard-svila 60 kr.

do gld. 3'35 meter, — japonska, kitajska itd. v najnovejših vzorcih in barvah, tudi črna, bela in barvena **Henneberg-svila** od 35 kr. do gld. 14'65 meter — gladka, progasta, križasta, vzorčasta, damasti itd. (ok. 240 razn. kakovostij in 2000 razn. barv, vzorcev itd.) **Poštnine in carine prosto na dom.** — Vzorec prosto na dom. — Dvojnati pisмени porto v Svico.

Tovarne za svilo G. Henneberg
44 c. in kr. dvorni zalagatelj, **Curich.** 17-15 2

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
6	9. zvečer	742.5	11.4	m. zah.	oblačno	
7	7. zjutraj	742.7	12.2	m. zszah.	oblačno	0 0
	2. popol.	742.6	14 0	pr. m. zah.	"	

Srednja večerajna temperatura 10.6°, in za 4-7 nad normalom.

Zahvala. 643 1-1

Za tako mnogobrojne izraze sočutja o smrti moje ljubljene, nepozabne sestre gospé

Roze grofinje Manin

izrekam vsem prijateljem in znancem svojo najiskrenejšo zahvalo.

Sv. maša zadušnica po rajni se bode opravila v soboto, dne 9. t. m., ob 8. uri v stolni cerkvi sv. Nikolaja in v ponedeljek, dne 11. t. m., ob 7. uri pri č. oo. frančiškanih.

Ljubljana, dne 6. nov. 1895.

Albina Blasnik.

Vozni red

avstrijskih državnih železnio,
veljaven od 1. oktobra 1895.

Prihajalni in odhajalni čas označen je v **srednjeevropskem času**. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Heb, Karlove vare, Francove vare, Prago, Lipsijo, Dunaj via Amstetten.

Ob 6. uri 10 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje in v Novo mesto.

Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.

Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selzthal, Dunaj.

Ob 12. uri 55 min. popoldne mešani vlak v Kočevje in v Novo Mesto.

Ob 4. uri popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregnic, Curih, Genova, Pariz, Steyr, Linc, Gmunden, Ischl, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 20 min. zvečer mešani vlak v Kočevje in v Novo Mesto.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 5. uri 52 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipsije, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischla, Aussee, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste, Trbiža.

Ob 8. uri 19 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Ob 11. uri 26 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipsije, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curih, Bregnice, Inomosta, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Linca, Pontabla, Trbiža.

Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Ob 4. uri 55 min. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.

Ob 9. uri 4 min. zvečer osebni vlak z Dunaja preko Amstettenu in Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Ob 9. uri 25 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 23 min. zjutraj v Kamnik.
" 2. " 05 " popoldne " "
" 6. " 50 " zvečer " "
" 10. " 10 " zvečer " " (ta vlak le do konca oktobra meseca ob nedeljah.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. uri 56 min. zjutraj iz Kamnika.
" 11. " 15 " dopoldne " "
" 6. " 20 " zvečer " "
" 9. " 55 " zvečer " " (ta vlak le do konca oktobra meseca ob nedeljah.)

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz

Nr. 11, Parterre.

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v **kurznem listu**
zaznamovanih
menic in vrednostij

Najboljše, svetovno
črnilo za čevlje!
Kdor hoče imeti svoje
obuvalo lepo temno-črno se
lesketajoče in si je želi
ohraniti trpežno, kupi naj
edino le
Fernolendtovo
črnilo za čevlje
c. kr. dež. priv. to-
varne. ustanov.
leta 1835 na Dunaji.
Povsod v zalogi.

Radi premnogih malovrednih ponarejanj pazi naj
se natančno na moje ime: **St. Fernolendt.**

Priloga tudi ličilo za čevlje, snov za ohr-
nitev usnja, univerzalno nepremočno mazilo. Vsako-
vrstne tinte, svitla naravna crna za svitlo usnjato
obuvalo in pisni pečatni vosek. 10 52-43

Kovač

in izprašani živinozdravniški pomagač se
išče. Kovačija je pri okrajni cesti, kjer veliko voz-
nikov prehaja. Ako je isti več delati železna dre-
vesa za orati, ima lep zaslužek še posebej. — Pisma
pod: „T. L. 15“ na upravnistvo „Slovenca“. 644 3-1

Karol Wolf-ov restitucijski fluid

(izvleček najizvrstnejših gorskih zelišč).

Mnogostransko izkušeno hladilno in krepčevalno
sredstvo po velikih naporih in trajnem jez-
darenju — Najizvrstnejše pri vseh zunanjih boleznih,
kakor: trganju, revmatični mrtvoudnosti, zvi-
jenju, zaklopnem kit itd.

Cena steklenici 1 gld. 25 kr.

Karol Wolf-ov 557 16
redilni prašek za domače živali.

Preskušeno pri vseh domačih in koristnih živalih, kakor
konjih, govedih, ovcah, prašičih itd., ako rače
ne jedo ali težko prebavajo; izvrstno varovalno sred-
stvo proti kužnim boleznim.

Cena zavitku 45 kr.

Glavna zaloga pri jedinemu izdelovaltelju:

K. WOLF-u, lekarnarju
v Vipavi, Kranjsko, via Postojina in Gorica.

Tovarna cerkvene oprave.

Premovana 1873, 1881.
Jožef Deiller,
tovarna cerkvene oprave in izdeloval-
nica paramentov,
Dunaj, VII., Zieglergasse 27.
Zastopnik: Frane Brlekner.
Na dogovorjena naročila se izdelujejo vsi
cerkveni paramenti, kakor:
pluviali, dalmatike, velumi, štole,
baldahini, bandera itd. itd., pa tudi
cela mašna obleka v najpriljubljenejši
obliki. 12 24-21

Cerkveni paramenti.

Prečast. duhovščini
za liturgično uporabo najbolje priporočeno

V. A. Vinding-a

v Bistrieli ob Dravi na Koroškem
patentovano, na posebni način prirejeno
ogljje za kadilnice

100 komadov gld. 1-80, poštni zabojček po
150, 200 in 300 komadov.

Pri naročilih blagoviti naj se posluž-
vati nemškega ali latinskega jezika. Dobi
se tudi patentovani stenj za večno luč.

Priznanje. Pri Vas naročeno in prejeto ogljje za kadilnice
smo porabili. Vaša iznajdba je res krasna, namenu popolnoma
zadostujoča in praktična. Blagovito mi poslati zopet zabojček
s 300 komadi — Malteški redovni konvent v Pragi, III., Bad-
gasse 4, v maju 1895. I b l, t. ž. superijor. 19 52-27

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Zeliščni sirop

od občinstva navadno zahtevan pod imenom
sok za prsi, pluća in zoper kašelj
prirejen iz
planinskih zelišč in lahko razstop-
ljivega vapnenega železa.
Steklenica z navodilom o porabi 56 kr.,
12 steklenic 5 gld.
Dobiva se pri 565 52
Ubaldu pl. Trnkóczy-ju,
lekarnarju v Ljubljani.
Pošilja se z obratno pošto.
Lekarna Trnkóczy v Gradcu.

Avis za trgovce!

Izvrstno kupčijo delujočo in velik promet imajočo

stara trgovino z mešanim blagom

s prima en detail in en-gros odjemniki prevzame
takoj lahko delaven in več trgovski strokovnjak.
Slovensko pisane ponudbe naj se pošljejo pod
„P. P.“ 5 upravnistvo „Slovenca“. 637 3-2

Kot nadomestilo za tobako kavo se priporoča | Najboljše, edino zdravilo in ob opas-
pe zdravilnih kava, strokom in bolnikom: | najcenejša priprava k bobi kavi je:

KATHREINER

KNEIPPOVA SLADNA KAVA.

Najčistejši prirodni plod
v celih zrnih,
ki se se dajo posarajati.

Se dobi povsod: ½ Kile za 25 kr.

5 15-10

Licitacija.

Vsled podiranja deželne hiše v Gospodskih ulicah prodalo
se bode

staro stavbinsko gradivo,

kakor lomljen in rezan kamen, razna opeka, les, vrata in okna,
strešni žlebovi, železje, strelovski, kloseti itd. Kdor želi kaj kupiti,
vdeleži naj se dražbe, ki se bode vršila na mestu samem

dné 9. novembra t. l. ob 9. uri dopoldne.

Natančnejša pojasnila se izvedó v stavbeni pisarni v deželni hiši
(Landhaus).

Od deželnega odbora kranjskega,

v Ljubljani, dné 5. novembra 1895. 642 2-2

Ravnokar je izšla za proučevanje narodnega gospo-
darstva velesnamenita knjiga:

Črne bukve kmečkega stanu.

(Jedro kmečkega vprašanja.)

J. Sovrán.

268 strani, v mali 8°; cena 50 kr., po pošti 10 kr. več.

Dobiva se v Katol. Tiskarni, pri H. Ničmanu, Vod-
nikove ulice št. 2 in v Katol. Bukvarni.

Dunajska borza.

Dné 7. novembra.		Dné 6. novembra.		Kreditne srečke, 100 gld.		202 gld. — kr.
Skupni državni dolg v notah	100 gld. 05 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld. . .	147 gld. — kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	140	50
Skupni državni dolg v srebru	100 „ 30	5% državne srečke l. 1860, 100 gld. . .	159 „ — „	Avstrijskega rubežnega križa srečke, 100 gld.	17	50
Avstrijska zlata renta 4%	121 „ 05	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	198 „ — „	Rudolfove srečke, 10 gld.	23	50
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron . .	100 „ 80	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98 „ 30	Salmove srečke, 40 gld.	69	50
Ogerska zlata renta 4%	120 „ 90	Tisinske srečke 4%, 100 gld.	141 „ 50	St. Genois srečke, 40 gld.	71	50
Ogerska krona renta 4%, 200 kron . .	98 „ 55	Dunavske vravnave srečke 5%	130 „ 75	Waldsteinove srečke, 20 gld.	53	50
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld. .	1040 „ —	Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878 . . .	107 „ 60	Ljubljanske srečke	23	50
Kreditne delnice, 160 gld.	386 „ 25	Posojilo goriškega mesta	112 „ —	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld. . .	170	50
London vista	120 „ 55	4% kranjsko deželno posojilo	99 „ 25	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3410	50
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 „ 92 ¹ / ₂	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 „ 10	Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	511	50
20 mark	11 „ 78	Prioritetne obveznice državne železnice .	216 „ 75	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	106	50
20 frankov (napoleonor)	9 „ 59	„ „ južne železnice 3%	166 „ 25	Dunajskih lokal. železnice delniška družba .	91	75
Italijanski bankovci	45 „ 15	„ „ južne železnice 5%	131 „ 50	Montanska družba avstr. plan.	178	50
C. kr. cekini	5 „ 70	„ „ dolenskih železnice 4%	99 „ 50	Trboveljska premogarska družba, 70 gld. .	178	50
				Papirnih rubljev 100	129	50

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Kavarovanje za zgužo pri izrebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka.
Kulatna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kurnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.